

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félfévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés” nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

A tagosítás ügye hazarészünkben és az állami előlegek I.
Szenterzsébeti Szakáts Péter.
Mesterséges költés. I. Ásványi Lajos.

Egyleti élet.

Az erd. gazd. egylet kertészeti szakosztálya július hó 6-án tartott üléséből.

Kormányintézkedés.

Amerikai szőlővessző ügyében

Vegyesek

Festőműve-zeink a mezőgazdaság szolgálatában. — Havasi legelők. — Magyarország gabonaforgalma — Zöld borsó konzerválása. — A műborról szóló törvényjavaslat — A pástorkutyák és a kolonc. — A nagy-szebeni cs. és kir. 12. hadtestparancsnokság élelmiszer beszerzése. — Gazdasági munkafelügyelői állást keres

Fiaczi értesítő.

Előfizetési felhívás.

A második félvé kezdetén kérjük lapunk t. pártolói, hogy előfizetéseiket megújítani és lapunkat ismeretkörükben ajánlani s részére újabb pártolókat szerezni sziveskedjenek.

Lapunk gyakorlati irány-, szelleme- és tartalmával általános elismerést vívott ki magának és még hazánk legtávolabbi pontjain is figyelmet keltett, tehát a pártolásra hova-tovább jobban érdemessé teszi magát; a szerkesztőség és kiadóhivatal pedig nem kimél sem fáradságot, sem áldozatot, hogy azt valóban kiérdemelje.

A folyó évben már eddig is olyan kiváló becsü eredeti dolgozatokat közölt, a melyek a gyakorló gazdára nélkülözhetlenek gazdasága fejlesztése és jobb jövedelmeztetése tekintetéből.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

A folyó évben eddig megjelent összes számok is készletben vannak és egész évre szóló új előfizetőinknek szintén megküldetnek.

Mutatvány példányokat, egy hónapon át, készséggel és ingyen küldünk.

Kiváló tisztelettel
az „Erdélyi Gazda”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A tagosítás ügye hazarészünkben és az állami előlegek.

I.

Többször volt már szó lapunkban is arról, hogy a földbirtok kellő jövedelmeztetése, ugy az egyes birtokosoknak, mint magának az államnak vitális érdekét képezi. Okszerű és kellően jövedelmező gazdálkodás azonban csak rendezett és tagosított birtokon üzhető. És csodálatos, hogy hazarészünkben a birtok szabaddá tétele: a tagosítás és az okszerű vetés forgó beállítása — a váltó gazdálkodási rendszer — csiga lassúsággal halad, temérdek kárára az egyeseknek és az államnak. Avagy nem kár-e az, ha egy birtok — beszéljünk csak kicsiben — a mely okszerű gazdálkodás mellett jövedelmezhetne kétezer forintot, a nélkül, hogy zsaroltatnék; az osdiság mellett alig jövedelmez ezer forintot, holott a teher mindkét esetben egyforma. De nagy különbség az, hogy első esetben a terhet könnyen viseli a birtokos, a második esetben pedig sokszor nem is bírja és az állam, igen gyakran, csak erőszakos úton jut hozzá a maga követeléséhez.

Bizony nem jól van ez így és hogy mégis így van, hibás érte az állam is és hibások az egyes birtokosok is.

Az állam hibás azért, hogy miként kellett volna. miert nem jött már régen a maga hatalmával s anyagi és szellemi támogatásával a birtokosság segítségére. Szakembereivel oktatta, tanította volna a tájékozatlan birtokosságot és ismertette volna meg a tagosítás előnyeit, ha másként könnyen nem sikerülhetett. saját állami kezelésű mintagazdaságok által, ott pedig, a hol a példa nem használ, törvényes szigorú intézkedésekkel. Tudva pedig azt, hogy a birtokosságnak viszonyai mellett saját mindennapi szükségleteire is alig telik és így a tagosítás költségeit, a mig az maga meg nem termi erre a gyümölcsöket, hordozni nem tudja, tette volna lehetővé ezt állami előlegek adásával. Nincs mód, a mely mellett pénzt ennél jobban gyümölcsöztetni lehet és elhelyezése biztosabb volna, következményeképp pedig, ha csak tíz évet veszünk is fel, azóta milliókkal gyarapodott volna a nemzeti vagyon.

Hibás maga a birtokosság is, a mely nem mozdul, mint a levert czövek. A 30—40 vagy 100 holdat tevő birtok majdnem ugyanannyi darabban van, a határnak más és más részein, egymástól több órányi távokra és vannak olyan kis parcellák, hogy igás erővel rajta nem, vagy csak alig lehet megfordulni. A drága munka időnek legnagyobb részét így haszontalan járka-

lással kell elvesztegetni. A birtoknak egy harmad része, a hármás kényszer forduló miatt, ugar és így soha sem jön a termésnél számításba, bár az adót és más közköltséget azután is meg kell fizetni, a más két harmadnak is jelentékeny részét a termést nem hozó barázdák teszik ki, oldalas helyeken pedig a keskeny párczellákra hordott trágyát az eső víz az alól levő szomszéd földjére hordja le stb. más ezer és ezer kalmitás

És ki hinné, hogy ezen, a gazdálkodást, mondhatni, mindenben gátló körülményekbe a legtöbb helyen a birtokosság teljesen bele találja magát, nem kíván kibontakozni belőle. Ha azután akad, aki felvilágosítja és helyzetének visszáságáról meggyőzi, bár szeretne változtatni azon, de önmagától nem tud mozdulni, mindent az államtól vár, remél s az ügy nem megy előbbre.

1880-ban — „az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kővárvidék területén a birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyekben követendő eljárásról” — törvény alkottatott, a XLV. törvényezikk, a mely általánosságban intézkedik a tagosítás kivitelének módjairól: megengedhetőségéről s hogy az, ha a tagosítást kérők s kívánók birtoka a tagosítandó község területének egy negyed részét képezi, elrendelendő; hogy mik lehetnek a tagosítás tárgyai stb. Intézkedik az előmunkálatokról, hogy azokat mik képezik, hogyan kell eljárni és kik teljesíthetik; az érdemleges tárgyalásról; a végrehajtásról; a költségekről és azoknak fedezéséről, vagyis az érdekelt felekre való kirovás és a behajtás módjáról, a melyeket a vegyes intézkedések zárják be.

Maga ezen törvény jó, de nem imperatív és így olyan, hogy ha akarom élek vele és egyes pontjait kötelezővé teszem magamra nézve, ha pedig nem akarom, nem élek vele, mert erre nincsen kötelező szakasza. És hogy a meghozatala óta letelt 12 év alatt aránylag olyan kevesen éltek vele és gazdasági ügyünk előhaladásán olyan keveset lendített, épen ennek tulajdonítandó, mert kényszerítő ereje nem lévén, jó szántukból azok sem kérik a tagosítást, a kik legjobban óhajtják, mivel a költségeket vagy nem tudják, mert nincs honnan, vagy nem akarják előlegezni.

A költségek előlegezése tehát állami feladatot képez, mert vagy van szükség egy törvényre és így egy vagy más uton annak érvényt kell szerezni, vagy nincs és akkor nem is kell megalkotni.

A hivatkozott törvény 33. §-a, a tagosítás és arányosítás költségeinek hordozása, illetve az

Mindennemű
műtrágya.

A magas kormány kezdeményezésére folytatott alapított
„HUNGARIA” MŰTRÁGYA-, KÉNSAV- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyáit: csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakat, chilisalótromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgáliczot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébetiér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Thomas-
salak.

azok fedezésére szükséges állami előlegezésekre nézve kimondotta, hogy: „az előirányzott költségek az egyenes adóval egyszerre, 8 év alatt hatatnak be és az adható előlegek és köthető hitel-műveletek rendeleti uton fognak szabályoztatni”, mihez képest nem nagyon sietve ugyan — a múlt évben, tehát 11 évvel a törvény megalakítása után, az igazságügyminiszter 12,479. sz. a. rendeletet bocsátott ki állami előlegek adása iránt, mi célra, ugyancsak már a múlt évben, ötvenezer forint évi állami előleg előirányoztatott, a tagosítási és arányosítási munkálatok megindításával fölmerülő előleges költségek fedezésére.

Kár, hogy a rendelet ezen munkálatoknak nem az összes költségei előlegezéséről intézkedik és nem kivétel nélkül, mert csak úgy volna képes az ügynek igazi lendületet adni. Egyébként így is egy óriási lépés a cél megvalósítására az állam részéről.

Különös azonban, hogy a tagosítás első költségeire a múlt évre előirányzott ezen ötvenezer forint állami előleg, egyáltalán nem vétetett igénybe a birtokosság által és maga az ügy sem haladt előbbre, így hát csak ott állunk, a hol azelőtt.

Tudomásunk van róla, hogy ennek leginkább a tájékozatlanság az oka. Van rendelet és van vele pénz, de az érdekelttség vagy nem tud még róla, vagy ha igen, nem tudja, hogyan juthat az előleghez. Igaz, hogy utána lehetne járni, de az ilyen utána való járás többnyire fáradtságba, idő veszteségbe és pénzbe kerül, miért aztán halad-marad s vele a tagosítás megkezdése is, örökös kárára a nemzeti vagyonnak.

Most pedig már annyival könnyebben és gyorsabban megoldható lenne a tagosítás ügye, vagy legalább annak széles alapon való megkezdése, mert az állami előleg, minthogy a múlt évben igénybe nem vétetett, az évi előirányzatnak már a duplájára, vagyis százezer forintra emelkedett a folyó évi előirányzattal együtt és hihető, hogy a kormány sem alkalmazná szigorúan, az ez ügyben kibocsátott fönt hivatkozott rendeletébe foglalt megkorlátásokat.

Igy áthatva a mezőgazdaságunk ügye iránt táplált szeretet és lelkesedéstől, felhívjuk hazarésziünk gazdaközönségének figyelmét a birtokrendezés és tagosításra nyerhető állami előlegekre és szívünk egész melegével ajánljuk, hogy siessenek azt minél tömegesebben igénybe venni és mielőbb megindítani a tagosítást mindenütt, a hol a földbirtok még szét van szorva. Nemcsak önmaguknak és a honnak cselekednek javára és hasznára, hanem még unokáik is áldani fogják az apákat üdvös alkotásukért, melynek gyümölcsét ők is élvezendik.

Az erdélyrészi birtokrendezés ügyében ujabban ismét egy törvény alkottatott, a mely a tagosítási ügyek gyorsabb menete iránt is intézkedéseket tartalmaz. Ezt is majd ismertetjük.

Azelőtt azonban, jövő számunkban, közölni fogjuk, egész terjedelmében, az igazságügyminiszternek, a tagosítás költségeire adandó állami előlegek ügyében kiadott, fönt említett rendeletét, a melyből teljes tájékozódás leendő merithető az előleg nyerhetése, kérelmezése stb. iránt, melyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

A mesterséges költés.

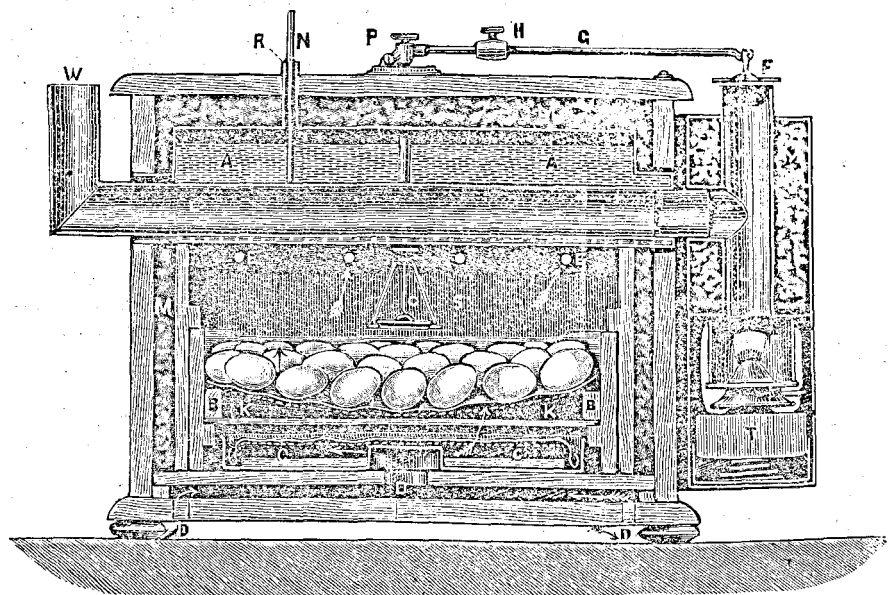
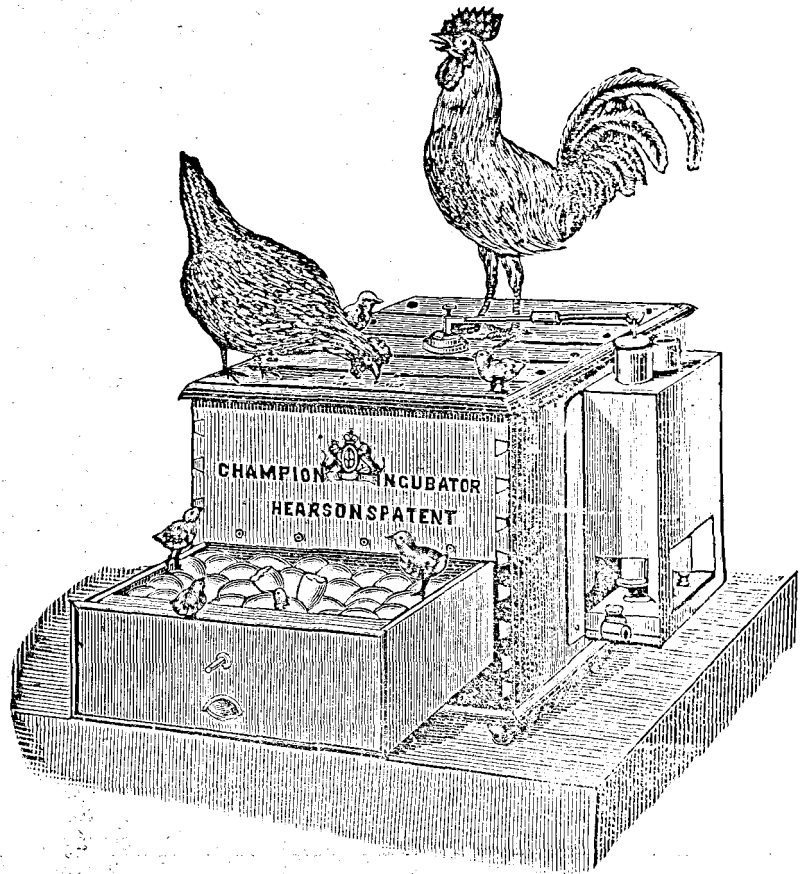
I

Mezőgazdaságunk és azzal együtt az állattenyésztés, az utolsó két évtized alatt jelentékeny előhaladást tett, leggyorsabb fejlődést azonban éppen napjainkban tanúsít és már annyira haladt némely tekintetben, hogy az embert leleményesség, céljának könnyebb és gyorsabb elérhetése végett a természet törvényei által alkotott lánccsalatba is a saját találmányát illeszti be és pedig sikerrel.

Legecletansabbul nyilvánul ez a baromfi-tenyésztésnél. Rég ideje, hogy a tenyésztők és

mechanikusok fáradoznak azon, hogy a *költő-baromfi* szerepét mesterségesen helyettesítsék és ezáltal a költés egész műveletét mintegy a kezébe adják a tenyésztőnek, hogy e tekintetben függetlenítse magát a természettől és a tenyésztés menetét gyorsabbá tegye.

Ez az utóbbi időben fényesen sikerült. Több találmány (s ezek közt magyar is) látott napvilágot a közelebbi múlt néhány év alatt, a melyek a célnak többé-kevésbé megfelelnek ugyan, de a feladatot *Hearson* angol feltaláló oldotta meg a legsikeresebben az általa szerkesztett költető géppel, a melyet egyes részeiben, képekkel illusztrálva, az alábbiakban ismertetünk meg olvasóinkkal.

A Hearson (olvasd Hersen) Champion, költető gépe alakjára nézve, mint az 1. ábrán látható egy négyszögletes szekrényke, melynek alsó harmada a kiköltendő tojások befogadására szolgáló kihúzó fiókból áll, felső része pedig úgy van vízmedenczévé alakítva, hogy a benne levő víz, a gép oldalára helyezett petroleum lámpa lángjától hevítve, szolgáltatja a tojások kiköltéséhez szükséges meleget, s e mellett egy üveges fűdéssel elzárható fióknak is helyet ad, melybe a kelő félben levő tojások helyeztetnek és a kikelt csirkék teljes felszáradásukig tartatnak.

Ezen költető gép gyakorlati jelentősége azon tulajdonságában rejlik, hogy a lámpa által szitott hőt, ugyancsak a lámpa kürtőjére alkalmazott fűtő-szeleppel önmaga szabályozza.

A költető-gép alkatrészeinek leírása.

A Champion költető-gép a 2-ik ábrán látható keresztmetszete szerint áll:

Az *AA.* viztartó medenczéből, mely arra szolgál, hogy a rajta keresztül futó *LL.* hővezető csövek után, a lámpa lángja által szitott meleget a medenczében foglalt víznek átadva, a *BB.* tojástartó vagy költető fiókot kellő meleggel ellátja. Ezen fiók feneke szitaszerű és teknős mélyedésű cink lemezből áll, mely 2 heveder segítségével apróbb tojások számára fölebb emelhető. —

A fiók alatt a vizpárát fejlesztő tálcza foglal helyet *CC.*, mely egy törek rosta szövetű fűdéssel bír, ezt pedig egy durván és ritkán szövött vászon darab takarja oly formán, hogy szélei körüskörül a tálban levő vízbe érnek.

Ha költető gépünk nincs elzárt helyen, akkor tanácsos lesz ezen fiókot elzárni, nehogy a kíváncsinak vizsgálódása által a költetés veszélyeztetve legyen.

A hővezető vagy közvetítő cső az *F*-el jelzett fűdőszeleppel van ellátva, mely arra szolgál, hogy vagy a lámpa fölött álló kürtöt elzárva a meleget *LL.* hővezető csövekbe terelve a szabad kéménybe vezesse, vagy pedig a kürtő fölött felemelkedve egyenesen kibocsássa.

A működésben levő gép fűdőszelepe a kéményen felül emelkedve 5—10 mm. közt ingadozik, a mi természetesen a lámpa lángjától, illetve a kifejlesztett hő nagyságától függ.

A fűdőszelepet a *G*-vel jelzett emeltyű tartja helyzetében, melynek támpontja a viztartón keresztül szájadzó nyíláson, a költető fiók fölött elhelyezett *S*-sel jelölt pléh párnácska serpe-

nyőjében álló és O-val jelelt drót oszlopon nyugszik.

Ezen emeltyü, vagy jobban mondva a nevezett párnácska, úgy van szerkesztve és 20 csepp olyan titkos anyaggal van megtöltve, mely a kelletténél több hő fejlődése esetén felforr és a párnát felduzzasztja és ez által a rajta nyugvo drót oszlopot felemeli, illetve az emeltyü végén függő fedő-szelepet felnyitja és a felesleges hőt kibocsátja. Itt közbevetőleg megjegyzem, hogy ezen párnácska a hő iránt annyira érzékeny, hogy $\frac{5}{10}$ F° hő különbséget már jelezni képes.

Midőn tehát ilyen formán a felesleges hő a kürtön kiszabadult, a szekrényben levő pedig lassanként kisugárzott, akkor a felduzzadt párnácska ismét össze esik, az emeltyü pedig a kürtöszeleppel együtt rendes helyzetébe jut, vagyis elzárul és így a fejlődő hőt ismét rendeltetése útjára tereli, vagy más szavakkal a medenczében levő viz melegítésére, és így közvetve a tojások kiköltésére fordítja.

Ezen kis dolgon fordul meg egyébként az egész költető gép titka és gyakorlati volta, a mennyiben ezen önműködő hő szabályozása által vált lehetségessé, igen kevés figyelem és utánjárás mellett, működését biztosítani.

H. Az emeltyü működését szabályozó toló nehezék.

K. Két lécz-heveder.

L. Lámpa, kürtü és melegítő cső.

M. Rossz hővezető, mely a hő kisugárzásának meggátlására szolgál.

U. Farenheit-féle hőmérők, melyek közül a nagyobbik a viztartó medenczében, a feltöltögetésre szolgáló nyíláson keresztül, állandó elhelyezésre talál és a medenczében levő viz hőfokának jelzésére szolgál, a kisebbik pedig költető fiók kihuzó forgantyuja fölötti nyílásba illesztendő olyan formán, hogy higanyos vége a tojástartó fiókba szájadjék, felső vége pedig annyira kiálljon, hogy épen megfogható legyen.

I. Az emeltyü beállító támpontja.

P. Főcsavar.

T. Petroleum lámpa.

V. A felesleges hő elbocsátására szolgáló kémény.

W. A lámpa kürtője.

A gép beállítása.

Mielőtt költető gépünk beállításához fog-nánk, felemlitem, hogy ha azzal még nem foglalkoztunk és ha hozattuk, úgy a kicsomagolásánál nagyon ügyeljünk minden egyes alkatrészére, nehogy a szállítási viszontagságok szerencsés kiállása után, itthon történjék vele valami kellemetlenségünk, midőn épen célunk előtt állunk. Miért is a külső védelmet képező láda tetejéből a szegeket fogóval, a csavarokat csavarhajtóval kiszedve a láda tetejét kinyitjuk, utána az oldalt helyezett szorító ékeket eltávolítjuk, végre a gépet kiemeljük és egy alacsony asztalkára vízszintesen állítva elhelyezzük.

Mindezek megtörténte után tényleg megismerkedünk a 2-ik ábrán bemutatott és leirt alkatrészekkel, melyeket törekedünk rendeltetésük helyére illeszteni, egyuttal a próba beállítást fogamatosítani, a minek legfontosabb kézfogását képezi az O-val jelzett drót oszlop helyes elhelyezése, az emeltyü pontos beállítása és a lámpa kezelése.

A drót-oszlopot ugyanis akként kell elhelyezni, hogy a vizmedenczén keresztül szájadjó nyíláson beállítva, alsó végével a tojástartó fiók padmalának középtáján elhelyezett (S. jelzett) pléh párna serpenőjében foglaljon helyet, felső vége pedig az emeltyünek P.-vel jelzett csavar köpijében legyen beillesztve.

Midőn ezeket ilyen formán mind elvégeztük, ekkor a P. csavar segítségével az emeltyü szárát akként kell beállítanunk, — fel vagy lecsavarnunk — hogy a végén függő (P) fődőszelep éppen a lámpa kürtőjén lebegő állásba legyen.

Az emeltyü toló nehezéket ezen alkalommal az emeltyü tövére huzzuk és a rajta levő csavarral helyzetében megerősítjük.

Mindezek megtörténte után elővesszük a beállítás további kellékeit u. m. a meleg vizet és a legtisztább petrolenmot.

Ha módunkban áll, úgy az alkalmazandó viz eső, vagy folyamviz legyen, feltöltésekor pedig 120 fok meleggel birjon. A hőmérővel mindig csinján bánjunk; jelen esetben pedig különösen ügyelve helyezzük a megméréndő vizbe s ha azt látnók, hogy a viz melege nagyobb a hőmérőre alkalmazott fokok számánál, akkor a vizből azonnal kivesszük, mert üveg falazata könnyen elpusztulhatna.

A viztartó medencze feltöltése egyébként egy kis tölcser segélyével történik a költető gép tetején levő azon nyíláson, melyben az egész idény alatt a hosszabbik hőmérő lesz elhelyezve, hogy a medenczében levő viz hőfokát állandóan jelezze. Vizet annyit töltünk a medenczébe, míg a gép oldalára helyezett lámpa mögötti — ezen célra kicsavart — felső csapon ki nem csordul. Az alsó csap a viz kibocsátására szolgál a mi állandó költés esetén negyed évenként egyszer szokott megtörténni.

Ezután a lámpát petroleummal megtöltjük, meggyujtsuk és elhelyezzük. Beállításánál mindig arra ügyeljünk, hogy az soha se füstöljön és e mellett a szükséges hőnél mindig valamivel több hőt fejlesztzen, miután a feleslegest önműködő fődő szelepe úgy is elbocsátja.

A lámpa tartózekát képezi még egy papir burkolattal ellátott üveg cső is, mely az össze köttetést a lámpa és kémény között létesíti, ezen papir burkolaton hagyott kerek nyílás a tojás vizsgálatnál főszerepet játszik.

A lámpa szerkezetére nézve tudnunk kell, hogy az kettős fenékkal bir, melyeket egy rugó bizonyos fokig szét nyit és szét feszít. Egyébként arra szolgál, hogy a lámpa rövid üveg kürtőjét a hővezető cső nyílásához szorítsa, hogy így a lámpa lángja által fejlődő hőt rendeltetése helyére vezesse. A lámpa tartánya naponta egyszer feltöltendő, kanócza pedig megtisztítandó.

A próba beállítás utolsó fogásaként, elhelyezzük a hőmérőket rendeltetésük helyére (a nagyobbikat a viztartó medenczébe, a kisebbiket pedig a költető fiókba), mint munkánk mikéntjének jelzőit és a további teendőkre vonatkozó utmutatóit.

Az első napokban, midőn a gép kezelésével illetve a láng szabályozásával még tisztában nem vagyunk, gyakrabban meggyőződünk, s ha kell óránkint, működéséről vagy jobban mondva a hő ingadozásáról, melyeket esetről-esetre feljegyezzük és ha a normativumtól elütne szabályozni törekedünk, a mi az égő kanócznak feljebb vagy alább csavarásából vagy az emeltyü toló nehezék előbbre való mozdításából áll.

A beállítási és költetési mozzanatok pontos feljegyzésére a következő fejezettel ellátott jegyzéket nyitunk.

Idő	Hőmérséklet		A lámpás lángjának magassága	Az emeltyü nehezékének sulya	A tojások száma		A kikelttek száma
	szobának	medencze			felső	alsó	
16	8 67	135	104	1/2	50	50	
15	3 68	115	102	1/2			
14	5 70	36	105	1/2			
13	7 69	135	104	1/2			
12	"	"	"	"			
11	"	"	"	"			
10	"	"	"	"			
9	"	"	"	"			
8	"	"	"	"			
7	"	"	"	"			
6	"	"	"	"			
5	"	"	"	"			
4	"	"	"	"			
3	"	"	"	"			
2	"	"	"	"			
1	"	"	"	"			
							Próba beállítás
							Langshan
							Fehér Bráhna

A költető-gép elhelyezésére nézve szabályul szolgálhat, hogy az a lakszobák melegével bíró helyiségbe legyen elhelyezve.

A tojások kiköltetéséhez szükséges hőfok 104 „F° a mit állandóan úgy állithatunk elő, ha a medenczében levő viz melege nem hullámzik +130+140 F° között.

Midőn tehát a próba beállítás után a gép kezelése körül annyi gyakorlatot szereztünk magunknak, hogy a költető fiókban, igen kevés ingadozással, a 104 F° meleget fenntartani képesek vagyunk, akkor hozzá fogunk a költetéshez

Ásványi Lajos.

Kormányintézkedés.

— Amerikai szőlővessző szaporító anyatelepek létesítése céljából, a földmivvelésügyi magyar királyi ministerium, f. é. 33.029—VI—9/1892. szám alatt a következő felhívást bocsátotta ki:

A törvényhatóságok, községek, egyesületek és szövetkezetek által közérdekű célokra létesítendő amerikai szőlővessző-szaporító anyatelepek első berendezéséhez szükséges amerikai szőlővesszőket a földmivvelésügyi ministerium a rendelkezésre álló vessző-készlet és az országszerte kielégítendő igények mérvéhez képest, a folyó év őszén és illetőleg a jövő tavaszon is díjtalanul hajlandó kiszolgáltatni, ha a folyamodó törvényhatóságok, községek, egyesületek stb. annak kötelező kinyilatkoztatása mellett, hogy a telep berendezésére és kezelésére vonatkozó alább felsorolt feltételeknek magukat alávetik és azoknak pontosan eleget tesznek, amerikai szőlővesszők elnyerhetése iránti kérvényüket ideje korán benyújtják.

Ezen feltételek a következők:

1. A szőlővessző-szaporító anyatelep a folyamodó törvényhatóság, község, egyesület saját területén, vagy e célra legalább 12 egymásután következő évre bérbe vett területen állítandó fel.

2. A telep céljának és az okszerűség kívánalmainak megfelelően rendezendő be, s fenntartásáról és a kerületi szőlőszeti és borászati szakközeg utasítása szerinti szakszerű kezeléséről a törvényhatóság, község, egyesület stb. saját költségén tartozik gondoskodni.

3. A telep céljaira szükséges terület kijelölése és annak szakszerű előkészítése (forgatása stb.) legkésőbbben a vesszők adományozásáról szóló értesítés kézbesítése után azonnal megkezdendő és akként teljesítendő, hogy még a folyó év őszén teljesen befejezhető legyen.

4. Az adományozott szőlővesszők részben sem fordíthatók másra, mint közérdekű amerikai szőlővessző-szaporító anyatelepek létesítésére.

5. Azon esetre, ha a közérdekű telep céljaira adományozott szőlővesszők részben vagy egészben más célokra fordíthatnának, vagy a létesítendő szőlő telep megfelelő gondos kezelésben nem részesítenék, — a ministerium a vesszők árát utólagosan követelheti.

6. Azon esetre, ha a telep céljaira szükséges terület kijelölése és megfelelő előkészítése a fagy előtt de legkésőbbben folyó évi december hó végeig nem foganatosíthatnák, a miről a ministerium szakközgei útján szerzend meggyőződést, a szőlővesszők kiszolgáltatása minden további értesítés nélkül elmarad.

A törvényhatóságok, községek, egyesületek és szövetkezetek, a melyek ezen feltételek mellett közérdekű szőlővessző szaporító anyatelepet létesíteni, s az e célra szükséges amerikai szőlővesszők díjtalan adományozásában részesülni óhajtanak, ezennel felhivatnak, hogy a vesszők adományozása iránti kérvényeiket lehetőleg mielőbb, de legkésőbb f. évi augusztus hó 15-ig anynyival inkább nyujtsák be, mert az ezen határidő után beérkező kérvények nem fogadtnak el.

A kérvények a csatolt minta szerint kiállítva, illetőleg a megfelelő adatok bejegyzése mellett aláírva, nem közvetlenül a ministerium-

hoz, hanem az illetékes szőlőszeti és borászati szakközeghez küldendők be, (az erdélyrészi kerületből: a m. kir. v. inczellér-iskola igazgatóságához Nagy-Enyedre és Fekete Pál szőlőszeti és borászati vándortanítóhoz Dicső-Szentmártonba.) a ki azokat megfelelően nyilvántartja, a f. évi augusztus hó folyamán a bejegyzett adatok helyességéről és a telep céljaira kijelölt terület alkalmas voltáról lehetőleg személyes meggyőződést szerez s a kérvényeket határozat végett a ministeriumhoz terjeszti fel.

A ministerium elhatározásáról közvetlen értesítés adatik ki

Földmiv. lésügyi m. kir. ministerium.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet kertészeti szakosztálya folyó évi július hó 6-án tartotta újra alakulásának ülését, melynek lefolyását a következőkben közöljük.

Jelen voltak: Sipos Gábor, Dr. Szaniszló Albert, Ritter Gusztáv, Zoltán Ákos, Ásványi Lajos, Sz. Szakáts Péter egyleti és szakosztályi tagok.

Sz. Szakáts Péter egyleti titkár üdvözlővén a megjelent tagokat, felolvassa az egylet igazgató-választmányának folyó évi június hó 17-én tartott ülésében 128. szám alatt, valamint a május hó 21-én tartott ülésében 94. sz. alatt hozott s a kertészeti szakosztály újra alakítása iránt intézkedő határozatait és kéri ezen határozatok értelmében elnök és jegyző választását; — ezt megelőzőleg pedig az alakuló ülés vezetésére korelnök és korjegyző választását. — A titkár előterjesztésére legelőször is korelnöknek Ásványi Lajos, korjegyzőnek pedig Zoltán Ákos tagtársak egyhangulag megválasztatnak.

Ásványi Lajos korelnök elfoglalván az elnöki széket, felkéri a jelen lévő tagokat, hogy a szakosztálynak elnököt és jegyzőt választani sziveskedjenek.

— Erre a választás megfelelő sorrendben megejtetvén: elnöknek Báró Bánffy Ernő és jegyzőnek Zoltán Ákos tagtársak egyhangulag megválasztattak, miről az elnökké választott, de jelen nem lévő Báró Bánffy Ernő ur, az ülés teljes szövegű jegyzőkönyvének megküldése által értesítettetni és ezzel annak elfogadására felkéretni határozatott.

Ezzel a kertészeti szakosztály megalakulván s egyéb tárgya nem lévén, korelnök az ülést bezárta.

Vegyes közlemények.

— Festőművészeink a mezőgazdaság szolgálatában. Hazai festőművészeink eddig még nem igen keresték fel alkotó tehetségükkel a mezőgazdaságot, melynek pedig igen sok momentuma van, a mely érdemes a legnagyobb mesterek ecsetére vagy rajzójára is. A legutóbbi időben sikerült a „Köztelek“-nek, az orsz. magyar gazdasági egyesület hivatalos lapjának, különösen a szakszerű használatok rajzolása és festésére fordítani művészeink figyelmét. A nevezett lap egymás után közli művészi rajzait *Vastagh Géza* és *Bühner Helén* festőművészeknek. Az elsőből legközelebb jelenik meg művészi kivitelben *József Jőherczegnek* az idei tenyészállat-vásáron első díjat nyert és 1000 frtéért eladott magyar fajtájú bikája, az utóbbi pedig elkészítette *Albrecht főherczeg* magyar-óvári és *gr. Teleki László* erdélyi uradalmi ménese, tehenészete és sertésnyájának sikerült rajzait, melyekkel legközelebb kedveskedik a „Köztelek“ olvasó-közönségének. Hazai gazdasági irodalmunk egyik kiváló képviselője a „Köztelek“ e műmellékleteit ajánljuk olvasóink becses figyelmébe.

— Havasi legelők. Földmiv. lésügyi ministerium Kárpát-hegylánczolatán levő, közel másfél millió kataszteri hold kiterjedésű ha-

vasi és hegyi legelők okszerű kezelését és jobb kihasználását szintén felvévén azon, a mezőgazdaságot oly közelről érintő kérdések sorába, melyek leginkább a mezőgazdaságról szóló törvény életbeléptével nyernének kedvező megoldást, a törvényjavaslatba fektetett és a legeltetést szabályozó elvek alapján, a hegyi lakóinknál eddig divó és minden rendszert nélkülöző gazdálkodást, az Alpesebben ma már virágzó havasi gazdaság mintájára tervezi berendezni. Ezen új, de valóban nagyfontosságú gazdasági ágazat bevonására nézve, a földmiv. lésügyi ministerium már néhány év óta gyűjti a tájékoztató adatokat és tanulmányoztatja hegyvidékünk speciális viszonyait, sőt Máramaros és Hunyadmegyében be is rendeztetett kísérleti telepeket. Legújabbán Bethlen András gróf földmiv. lésügyi minister behíván Andereg Felix berni tanárt és ismert gazdasági író, ki mint a svájci kormánytanácsnak előadója már két évtized óta szervezi és ellenőrzi az ottani havasi gazdálkodást, általa is tanulmányoztatja nagy kiterjedésű havasi legelőterületeinket. Nevezett tanár néhány hét alatt tüzetesen megismerelte Máramaros-, Csik-, Fogaras- és Szebenmege egy-egy havasi csoportját, ma fejezte be tanulmányútját. Észleletei nyomán havasi legelőinkről a legkedvezőbbben nyilatkozott. A minister terveit a havasi gazdálkodás rendezésére és szervezésére nézve teljesen megfelelőnek találván, ezen új gazdasági ágazatnak nagy és biztos jövőt jósolt, mely állattenyésztésünk általános fellendítése, de különösen egy, az állategészségügy szempontjából kifogástalan tenyészanyag nevelése által, kiszámálhatlan előnyt biztosít és egyúttal hivatva leszen, a határszéli hegyi lakóink, sok helyen valóban nagyon mostohának találhatók sorsán, javítani. Szívünkben kívánunk a miniszternek áldásos tervéhez, de ép oly melegen óhajtjuk és ajánljuk, hogy legalább az erdélyi részekre a külföldi fajtákat mellözze terve kivitelénél.

— Magyarország gabonaforgalma 1891 július 1-től 1892 április hó végéig. A hivatalos adatok szerint az ország határán kívül eső államokba a múlt évi aratás eredményéből kivittek és pedig *buzát* 4.527,238 métermázsát (1890/91-ben megfelelő időben: 7.309,048 métermázsát és így a keveslet 2.781,810 métermázsát); *rozsot* 1.801,006 mmázsát (1890/91-ben 1.890,472 métermázsát); *árpát* 2.543,060 métermázsát (1890/91-ben 3.817,864 métermázsát); *zabot* 1.116,115 métermázsát (833,123 métermázsát); *kukoriczát* 2.869,248 métermázsát (833,234 métermázsát); *babot* 734,866 métermázsát, (339,888 mmázsát); *lisztet* 3.905,338 mmázsát (4.212,615 métermázsát); végül örleményeket 157,588 métermázsát (111,470 métermázsát. Külforgalmunk tehát rendkívül hullámzást mutat s a fentebbiek szerint *kisebb* volt a kivitel: buzából 2.781,810 métermázsával, rozból 89,466 mm., árpából 1.274,804 mm., lisztből 307,347 mm., *nagyobb* volt pedig a kivitel kukoriczából 1.987,014 mm., zabból 282,992 mm., babból 394,978 mm., örleményekből 46,118 mm. A kukoricza kivitel jelentékeny emelkedése a Németország felé irányult, nagyobb mérvű csoportban leli magyarizátát. — Feltűnő csökkenés mutatkozik, főleg az árpa kivitelnél; mely a múlt évi gyenge termés hatása alatt állott. — A liszt kivitel is csökkent; ennek oka az angolországi piacz rideg magatartása a magyar termékekkel szemben. Az olcsóbb amerikai liszt leszorította malmaink termékeit.

— Zöld borsó konzerválása. A leg-egyszerűbb, legolcsóbb és legjobb konzerválási mód a következő: A borsót száraz napon szedjük, kifejtjük s jól kimosott és kiszáritott üvegekbe teszük. A megtelt üvegeket langyos vízbe mártott s puha ruhával megtörölt sertéshólyaggal kétszeresen bekötözzük; az üvegeket üstbe állítjuk, füvel, szénával vagy más hasonló anyaggal körül rakván, az üstöt majdnem a hólyagig hideg vízzel töltjük meg s aztán a vizet lassan felforraltjuk s másfél óráig forni hagyjuk. Az üstöt nem takarjuk be. Minthogy az üstből sok víz elpárolog, néha forró vizet kell utána tölneni. Ha valamely üvegen a hólyag felpattan, azt az üveget újra bekötözzük. Ha az üvegebe semmi

víz be nem nyomul, s az üvegeket jól bekötözzük, igen ritkán pattan fel egy-egy hólyag. Nagyon nagy üvegeket használni nem célszerű, mert rendszeren több borsó fér belejük, mint a mennyi egyszeri használatra kell; a felbontott üvegek tartalma azonban nem sokáig tartható el.

— A műborról szóló törvényjavaslat teljesen elkészült. Ezt mondta a kereskedelemügyi ministerium vezetésével megbízott *Wekerle* Sándor pénzügyminister a képviselőház július 2-iki ülésén, az italméresi jövedékről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával. Egyszersmind hozzá tette, hogy e törvényjavaslat kimerítő indokolással ellátva tárgyalásra bármikor rendelkezésre áll s a kormány nem is fogja elmulasztani, hogy a törvényjavaslatot alkotmányos tárgyalás végett az országgyűlés elé terjeszse. A törvényjavaslat a műbor készítésének és forgalomba hozatalának *eltiltására* van alapítva, miután a képviselőház e tárgyban már többször hozott határozatának ez az álláspont felel meg. Hogy a törvényjavaslat benyújtása eddig húzódtott, annak oka abban rejlik, hogy a kormány azon volt, miszerint tekintettel a közös vámterületre, Ausztriában is hasonló intézkedések léptetessenek életbe, nehogy borkereskedőink, az osztrákokkal szemben, hátrányos helyzetbe juszanak. E miatt tehát előzetesen az osztrák kormányval kellett tárgyalásokat folytatni. Az osztrák kormány ugyan kijelentette, hogy a műbortörvényre vonatkozólag Ausztriában fennálló jelenlegi törvényes intézkedéseken változtatni nem akar, minthogy azonban más részről az o. m. g. e. a magyar kereskedelmi- és iparkamarák ugy nyilatkoztak, hogy a műbortörvényt egyoldalulag is életbeléptethetjük, a nélkül, hogy ez borkereskedelmünkre hátrányos lenne, a kormány most már nem fog késni a javaslat benyújtásával.

— A pásztor-kutyák és a kolonc. Hazarészünkben a nemes vadállomány nem szaporodik, sőt inkább évről-évre fogy, mert a szabadon kóborló pásztor-kutyák rendszeres hajtó vadászatot tartanak arra és kivált a fiataljait elragadva, felfalják. Ennek megszüntetése céljából Kolozsmegye alispánja, az erdélyrészi falka vadász-társaság felkérése folytán, valamennyi járási főszolgabírónak és Kolozs rend. tan. város tanácsának a következő rendeletet adta ki: Az 1883. évi XX. t. cz. 16. §-a és az ebtartásról szóló s 1891. évi október 7-én megerősített szabályrendelet 9. §-a szerint, a pásztor-kutyák az örről első lábaik térdén alul 3 centiméternyi távolságra lelogó lánczon függő kolonczczal lévén ellátandók, utasítom tek. czimet, hogy ezen rendelkezésnek szigorú végrehajtására különös súlyt fektessen s az említett szab. rend. 10. §-a értelmében minden kolonczczal el nem látott pásztor kutyát irtasson ki, ugy szintén azon ebeket is, melyek a mezőben magában és barcza nélkül járnak. Ezen rendelkezésemre azon körülmény szolgáltatja az indokot, hogy szóbeli panaszok szerint a pásztor és kóbor-kutyák által a vadállomány jelentékenyen pusztítottatik. Kolozsvármegye alispánjától. Kolozsvártt, 1892. július hó 5-én. *Gyarmathy*, alispán. Kívánatos volna, hogy minden megye hasonlóan intézkednék a vadállomány védelméről.

— A nagy-szebeni es. és kir. 12. hadtestparancsnokság által folyó év július 22-én a nagy-szebeni katonai élelmiszer-raktár részére szükséges 5000 métermázsas rozs, 8000 métermázsas zab, továbbá a brassói katonai élelmiszer raktár részére 2500 métermázsas rozs, végül a kolozsvári katonai főnök élelmiszer raktár részére 2500 métermázsas rozs fog beszereztetni. Közelebbi feltételek a nevezett élelmiszer raktár állomásokon naponként megtekintethők.

— Gazdasági munkafelügyelői állást keres f. é. augusztus és szeptember hónapokra egy kolozsmonostori gazdas. tanintézeti hallgató, szerény feltételek mellett. Megkereséseket *B. G.* jegy alatt lapunk szerkesztőségéhez kérjük intézni.

Piaczi értesítő

Budapesti gabonátözsde. Legujabb jelentés. Buza kínálat jó, kereslet mérsékelt. Buza 75-80 kg. 7 forint 80 kr. 8 frt 20. Rozs 70-72 kg. 7 frt 55 kr. 7 frt 80. Árpa 60-66 kg. 5 frt 30 kr. - 5 frt 50 kr. - Zab 39-41 kg. 5 frt 44 kr. - 5 frt 70 kr. Tengeri 73-75 kg. 4 frt 80 kr. - 4 frt 85 kr.

N.-Várad július 12. Tiszta buza 7 frt 60 kr. Elegy buza 7 frt 20 kr. Rozs 7 frt - kr. Árpa 4 frt 50 kr. Zab 5 frt 20 kr. Törökbuza 4 frt 40 kr. Széna kötetlen 3 frt 10 kr. Alomszalma 1 frt 70 kr. mmként. Marhabus 56 kr. kg.

Kolozsvár. 1892. július 14-én. Tiszta buza 7 frt 80 kr. - 6 frt. 80 kr. Rozs 6 frt - kr. - 5 frt 60 kr. Törökbuza 4 frt 50 kr. - 4 frt 40 kr. Zab 5 frt - kr. - 4 frt 80 kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mmként. Marhabus 54 kr. kg.

Erdélyi piacok.
(Árak krajzáróban)

A piaci czikkek	Mérték	Blassó	Csikszereda	Deés	Dicső-S. ent-Márton	Erz.-ébet-város	Fogaras	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza	mm.	818	950	800	675	900	944	800
Elegy buza	"	743	875	760	600	700	835	-
Rozs	"	597	756	680	600	690	643	503
Árpa	"	514	833	-	-	-	-	475
Zab	"	555	750	605	500	560	581	300
Törökbuza	"	506	612	580	400	455	542	425
Széna	"	300	200	300	-	200	250	160
Alomszalma	"	120	80	140	-	120	140	50
Túzifa	km.	260	200	200	-	200	270	180
Marhabus	kg.	56	40	48	48	52	52	48
Julius		7	22	12	29	11	7	9

A piaci czikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	760	800	750	800	850	-	800
Elegy buza	"	700	650	690	700	640	-	600
Rozs	"	660	550	640	600	540	-	600
Árpa	"	600	450	-	500	-	-	400
Zab	"	600	440	550	550	500	-	500
Törökbuza	"	600	420	450	500	523	-	425
Széna	"	400	200	220	180	500	-	200
Alomszalma	"	150	130	110	95	200	-	40
Túzifa	km.	160	230	220	200	240	-	225
Marhabus	kg.	52	48	44	52	48	-	50
Julius		7	7	14	7	12	-	7

A piaci czikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	mm	900	756	718	650	650	813	883
Elegy buza	"	840	-	650	550	550	765	752
Rozs	"	700	648	-	500	460	649	715
Árpa	"	-	612	405	-	-	-	-
Zab	"	600	718	488	275	400	583	578
Törökbuza	"	504	565	425	375	420	595	466
Széna	"	300	450	190	220	350	150	150
Alomszalma	"	200	110	100	100	220	130	120
Túzifa	km.	200	250	300	260	225	325	220
Marhabus	kg.	52	48	52	56	52	54	56
Julius		11	7	14	14	14	12	7

Allatvásárok.

Budapest-kőbányai sertés vásár. július 15-én. Hétzárattal az üzlet kellemesebb volt.

Heti állagárak: magyar válogatott árú 320-380. klg. nehéz 45-46 kr. 280-300 klg. nehéz 46-47 kr. Öreg 300 klg. tuli 43-44 - kr. vidéki sertés 45-49 - kr. Szerb 45-48 kr. román kr. tiszta klgk. Páronként 45 klg. ételsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eléségárak: Uj tengeri 5-10; árpa 6- Kőbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár július hó 12-án. (Eredeti tudósítás). Szarvasmarha felhajtott 560 drb.; eladatott 260 drb. Ló felhajtott 540 drb; eladatott 280. Sertés felhajtott 2600 drb; eladatott 1760 drb.

Kolozsvári heti állatvásár, jul. 14. A felhajtás meglehetősen jó. A sztpéteri országos vásárról apró kereskedők sok állatot hajtottak fel. De a forgalom szerfölött lanya, mert helyi fogyasztásra most kevés kell, s a nagy árak a vidéki vevőket is visszatartják. A szarvasmarha ára, különösen levágásra való javított teheneknél és borjaknál magas és szilárd.

Szarvasmarha darabonként: javított tehén 100-125 frt; nem javított 65-80 frt; kis borjas 80-110 frt; szopós 12-14 frt.

Sertés a tegnapi árakon kelt.

Juh nem adatott el.

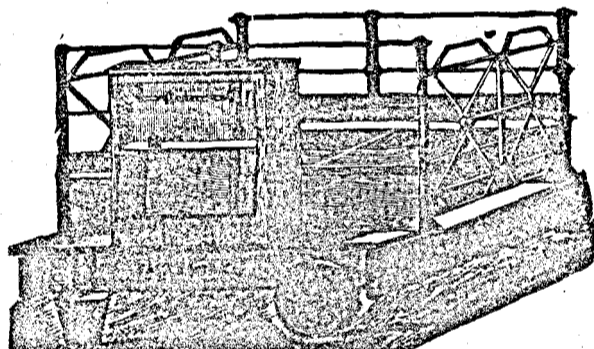
Ló néhány gyenge ígás kelt el, darabonként 20-50 frton.

Eladatott összesen 105 drb szarvasmarha, 432 drb sertés, 6 drb ló.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

FAIRBANKS-mérlegek

a legtökéletesebb mérleg-szerkezetek

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, tolosúlyos femméro-karral bírnak és a hidra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegetik.

Gazdasági-szeker-, marha- és zsák-mérlegeinket czélszerű és a czélnak megfelelő szerkezetüknek fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére a legmelegebben ajánlhatjuk. Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyár: Ujpest. Központi iroda és raktár: Budapest, Andrassy-út 12 sz.

80 (5-16)

JOHN BLOCK, vezérigazgató.

A szabadalmazott ÁSVÁNYI-féle

aranka-irtó eszköz

kizárólagos árusítója

Kiss Ernő Kolozsvártt.

Ára 35 forint.

84. (5-*)

A tavaszi vetéshez ajánlunk!
mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniak, káli, chilisáletrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkittünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10. sz. (29-2) számát.)

Arjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Mayfarth Ph. és társa
mezőgazdasági gépek gyárában

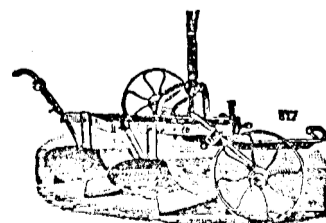
Bécs II. Taborstrasse 76. sz.

minden nagyobb kiállításon első díjjal kitüntetve készülnek a legjobb:

M. g. n. v. l. 1872-ben.

Foglalkoztat 600 munkást.

Ekék
1, 2 3, 4 szántóvással;
Boronák és hengerek
földekre és rétekre;
Sajtók
minden czébra, valamint
bor- és gyümölcsajtolásra;

Aszaló készülékek
gyümölcs és fűzelékekre,
valamint egyéb ipari czé-
lokra;
Önműködő
szőlő- és növényper-
metezők

Cséplőgépek, kézi-, emelő csiga- és gőzüzőre; szeeska- és takarmányvágó; daráló-malmok; répavágók; zöld takarmány-sajtók (Blunt szab.); gabnaszelelő rosták; kukorica-morzsolók; bordonázható katlan tüzhelyek mint takarmány-füllesztők és mosó-készülékek ipari czélokra.

Arjegyzékek ingyen.

Képviselők kerestetnek.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közölhetők, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik.

Kisebb összeg postabélyegekben is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vasúti betűkkel szedve 2 kr. Ha a hirdető felcíme is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelénésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Rendkívül olcsó jelzőlog törlesztési költsönöket nyújt egy elsőrangú intézet. A lelyesen felszerelt kölcsönkérvényekre a pénz egy hét alatt folyósíttatik. Czim megindítható a kiadóhivatalban.

Gazdatiszti állást keres egy a kolozsmonostori gazdasági tanintézetet jeles sikerrel végzett több évi gyakorlattal bíró nőtlen gazdász. tájékoztatást ad a szerkesztőség.

Gazdatiszti állást keres egy a kolozsmonostori gazdasági tanintézetet jeles sikerrel végzett több évi gyakorlattal bíró nőtlen gazdász. tájékoztatást ad a szerkesztőség.

tanintézetet jeles sikerrel végzett több évi gyakorlattal bíró nőtlen férfi. - Tudakozódhatni a szerkesztőségénél.

SZÁMTARTÓI ÁLLÁS van betöltés alatt egy erdélyi uran

dalomban. Az állást elnyerni óhajtokkal a címzet közli lapunk szerkesztősége. (A válasza szükséges bélyeg beküldendő.)

Gazdatiszti állás van betöltés alatt egy erdélyi uran

dalomban. Az állást elnyerni óhajtokkal a címzet közli lapunk Szerkesztősége. (A válasza szükséges bélyeg beküldendő.)

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafosz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

82 30-52)

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 27 (24-x)

Könyvnyomdájára, Lithographiájára

melyben a legjelesebb erők s a legkitűnőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az

„1848-49. TÖRTÉNELMI LAPOK“-ra.

Ára negyedévre 1 frt.

Egy végzett 20 éves gazdász,

a ki már a katonai kötelezettségnek eleget tett; beszéli a magyar, német és román nyelvet és a könyvvezetésben jártas, szerény feltételek mellett mint

ISPÁNI

vagy

gazdaság-felügyelő

alkalmazást keres, az esetleges alkalmazást bármikor elfogalhatja.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

86 (2-3)

Legújabb, önműködő, szabadalmazott „Syphonia“

szőlő és növény-permetező

fölülmulja az összes eddig ismert permetezőket, mivel ez önműködőleg dolgozik.

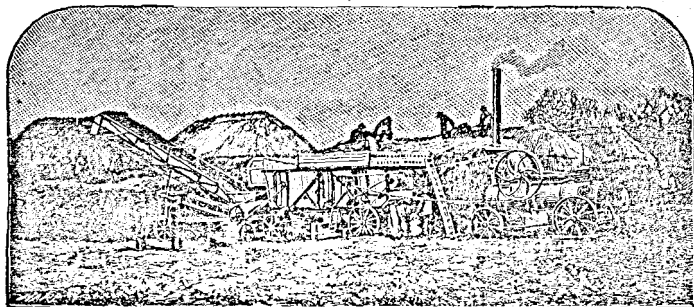
Kivánatra rajzzal és részletes leirással készségesen szolgál 67 (7-10)

Mayfarth és Társa

mező-, gyümölcs- és szőlő-gazdasági gép-gyára. Bécs, II. Taborstrasse 76. sz. Árjegyzék ingyen. - Képviselőket elfogad.

Kotzó Pál gépészmérnök

Budapest üllői ut 18.

Ajánl: 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű szüges cséplőkészleteket, továbbá: 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat, továbbá: R. Garrett & Sons felülmulhatatlan 40% tüzelő anyagot takarító

COMPOUND GŐZMOZGONYJAIT.

Legjobbnek elismert „Brandtfordi“ önműködő amerikai kévekötő arató-gépeit. Eredeti amerikai szénagyújtóit 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. Sorvető és szóróvető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépet.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

49 (11-12)

A cséplés alkalmára

kölcsön zsákokat

ajánl

Boskovits József

zsákkölcsönző és eladási intézete

Kolozsvárt.

88 (1-2)